

- reportasjeleder Bjørgulv K. Bjåen
- samfunn@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 395
- flere nyheter på vl.no/samfunn

samfunn

POPULÆR

■ I fjor ble det foretatt over 500 millioner reiser med kollektivtransport i Norge. Det er en økning på 21 millioner reiser fra året før. Økningen utgjør 4,4 prosent, viser tall fra Statistisk sentralbyrå. Det meste av økningen skjedde i byområdene der buss, sporvei (bildet) og forstadsbane får stadig flere reisende. ©NTB

TAPER PENGER

■ Den våte sommeren kan ha påført landbruket et tap på 500 millioner kroner, ifølge anslag fra Norges Bondelag. Bondelagets beregninger viser at tapet er i kornproduksjonen. Økte tørkekostnader utgjør omtrent 200 millioner kroner. Kvalitetsforringelse og volumtap utgjør cirka 300 millioner kroner. ©NTB

- Forskere trues til taushet

Bjørgulv K. Bjåen

bjbj@vl.no

22 310 395

Oljeminister Ola Borten Moe ber flere akademikere kaste seg inn i miljø-og klimadebatten. Mange vegrer seg.

Sp-statsråd Ola Borten Moe er på turne og holder gjesteforelesninger på universitetene i Oslo, Trondheim, Tromsø, Stavanger og Bergen. I sistnevnte by kom han med en konkret utfordring til norske forskere:

– Jeg etterlyser større akademisk deltakelse i det offentlige ordskipet. Det har vært litt for

stille fra akademikerne. Altfor få har altfor lenge fått definere virkeligheten, sa Borten Moe og viste til krangelen han har med miljøbevegelsen.

Definisjonsmakt. Sist uke gikk olje- og energiministeren til angrep på miljøbevegelsen. Han hevdet at det er fullt mulig å forene miljøengasjement med ønsket om mer olje og gass på norsk sokkel.

– Det er altfor få som altfor lenge har fått lov til å definere vårt verdensbilde rundt disse spørsmålene. Vår samfunnsdebatt har veldig godt av nye måter å se dette på. Jeg vil møte deres verdensanskuelse med fakta, sa Borten Moe.

Teorier. Statsrådets bønn om økt akademisk deltagelse i offentlige debatter støter på et problem:

Mange forskere rapporterer

at de møtes med trusler når ny forskning eller kontroversielle standpunkt blir lagt fram.

– Man må absolutt regne med å få ubehageligheter etter at man har vært ute i media. Ganske mange forskere hos oss vil ikke være aktive i media og det er forståelig. En forsker skal kunne tåle faglig kritikk. Spørsmålet er hvor lenge man skal akseptere å bruke tid på å argumentere med folk som står fast i konspirasjonsteorier, sier professor Helge Drange ved Bjerknessenteret til På Høyden, internavisen til Universitetet i Bergen (UiB).

Kartlegging. På Høyden har snakket med 13 nåværende eller tidligere tilsatte ved UiB som jobber innen feltene islam,

multikulturalisme, minoriteter, kjønnsforskning eller klima. Av disse får fire jevnlig trusler eller opplever ubehageligheter, mens 10 har opplevd det ved noen tilfeller de ti siste årene. To har fått drapstrusler, mens tre aldri har opplevd å bli truet.

Klimaforskere har opplevd harde offentlige diskusjoner om forskningsresultatene sine, og kartleggingen i Bergen avdekket at de som går ut i media og fronter forskningen får jevnlig ubehagelige e-poster og sjikanerende blogginnlegg mot seg som person. Derfor vil enkelte ikke vil ut i media med sine funn. Konsekvensene er at en del forskning aldri kommer ut til offentligheten, melder På Høyden.

Ødelegger. Klimaforskerne i Bergen forteller også at de ofte får henvendelser fra personer som er aggressive og hevder at klimaforskningen får store økonomiske konsekvenser for deres virksomhet.

Ola Borten Moe etterlyser akademikere i miljødebatten. Men vitenskapsfolk møtes med trusler.

Foto: Håkon Mosvold Larsen/Scanpix/

FLOMFAREN IKKE OVER

■ Det kraftige regnværet på Østlandet i går fører til økt vannføring og fare for flom og jordras. De siste dagene har det regnet kraftig over Østlandet. – I dag er det ventet mye nedbør. Da vil vannføringen øke de fleste steder. Det er nå såpass vått overalt at det skal lite til for at vannføringen øker, sier hydrolog Heidi Bache Stranden ved Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) til NTB. Vannføringen vil avta i mindre vassdrag utover dagen i dag. Men i store vassdrag vil det ta enda et par dager før vannstanden begynner å synke, sier Stranden. Hun legger til at det er mye vann i bakken som følge av nedbøren de siste dagene, noe som gir økt risiko for jordskred. ©NTB

Hunden Ronja (8) fikk lov å trene i vannet i Akerselva i Oslo i går. Elva skapte oversvømmelser slik som under Nybrua.

Foto: Foto: Lise Åserud/Scanpix